

Національний
банк України

Щомісячні опитування підприємств України

Лютий 2021 року

Надані результати є відображенням лише думки респондентів і не є прогнозами та оцінками Національного банку України

Випуск № 20
Департамент статистики та звітності

Головне

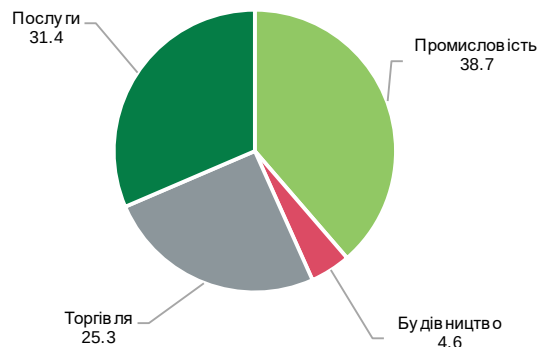

Попри суттєве поліпшення настроїв, **бізнес усе ще стримано оцінює результати своєї економічної діяльності**. Очікування підприємств залишаються нижче рівноважного рівня – **індекс очікувань ділової активності (ІОДА) у лютому становив 48.8** (у січні – 37.6).

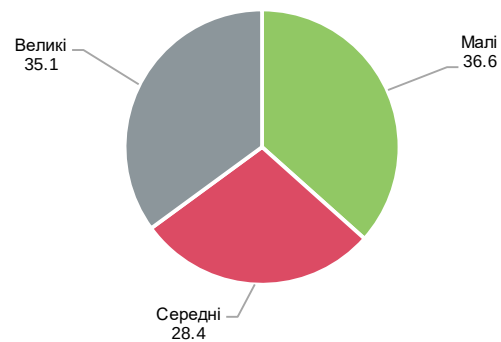
- Зростання ІОДА відбулося внаслідок поліпшення оцінок підприємств усіх секторів, що беруть участь у щомісячних опитуваннях, найбільше – підприємств промисловості, очікування яких завдяки зростанню зовнішнього та внутрішнього попиту перетнули нейтральний рівень.
- Закінчення січневого локдауну позитивно відобразилося на очікуваннях підприємств торгівлі та послуг, які впритул наблизилися до позначки 50.0. Про відновлення роботи цих секторів свідчить подальше поліпшення настроїв щодо обсягів нових замовлень, товарів для продажу та послуг.
- Підприємства сфери будівництва зберігають найпесимістичніші очікування. Тренд їхніх ділових очікувань продовжує визначати сезонне скорочення економічної активності.
- Оцінки щодо зайнятості залишаються стриманими. Підприємства всіх видів діяльності не очікують збільшення загальної чисельності працівників.

Паспорт вибірки

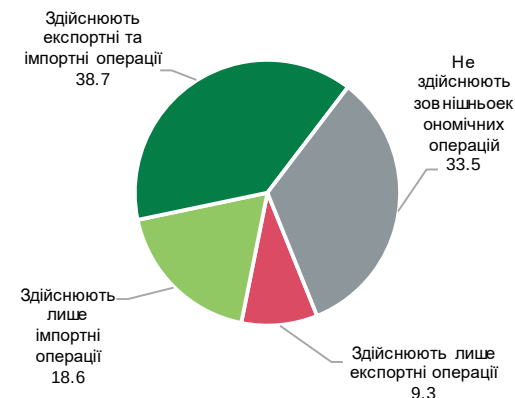
Розподіл респондентів за секторами економіки, %

Розподіл респондентів за розміром підприємств, %

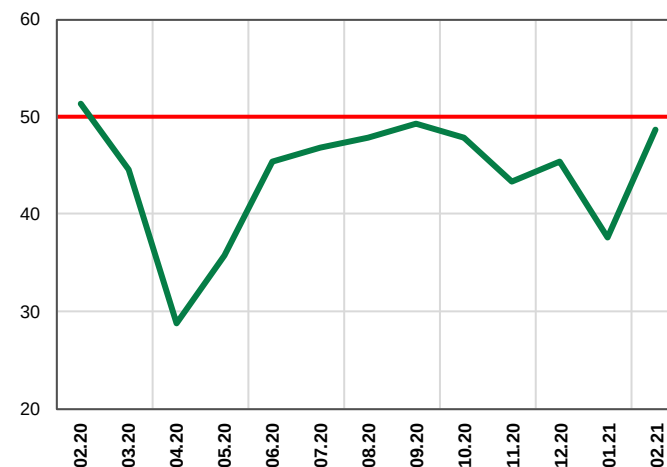
Розподіл респондентів за напрямом діяльності, %

- Час проведення опитування: 03 – 19 лютого 2021 року
- Опитано всього: 194 підприємства
- Горизонт опитування: зміна показників діяльності підприємств у лютому порівняно з січнем

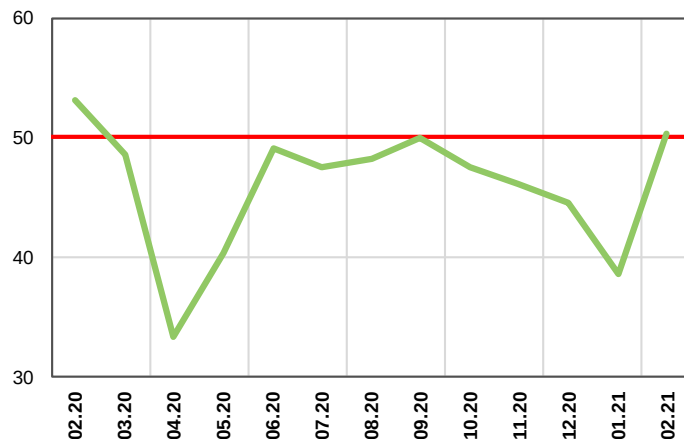
Сектор	Частка сектору у ВВП України (2019 рік), %	Дифузійний індекс		
		Січень 2021	Лютий 2021	Зміна до попереднього місяця
Промисловість	32.7	38.6	50.3	11.7
Будівництво	4.7	33.1	35.3	2.2
Торівля	22.0	33.3	49.0	15.7
Послуги	40.7	39.7	49.0	9.2
ЮДА (в цілому по Україні)	X	37.6	48.8	+11.2

Індекс очікування ділової активності

Промисловість

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств промисловості

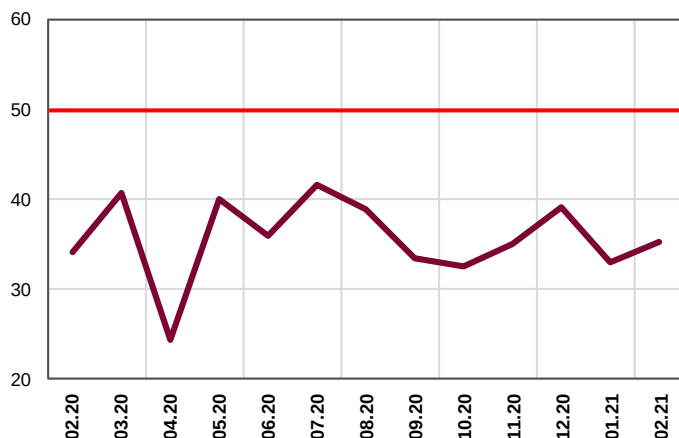
Дифузійні індекси (ДІ) показників економічного стану підприємств промисловості

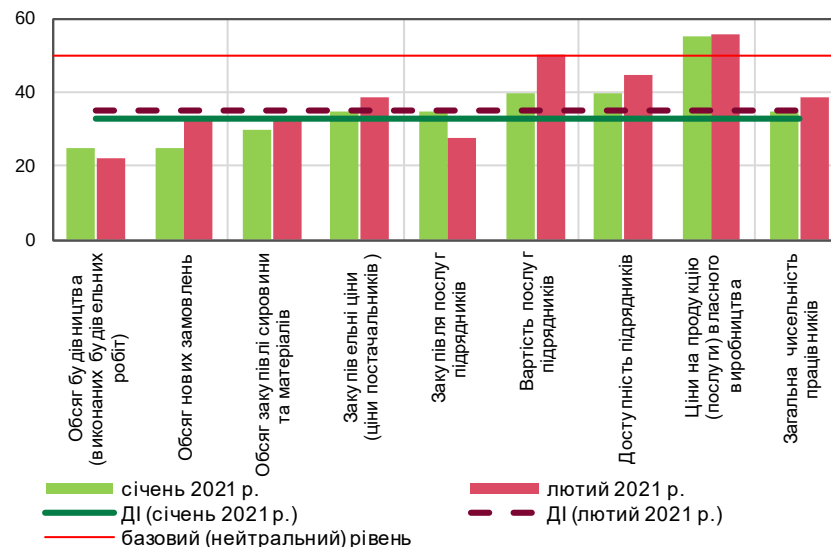
- Підприємства промисловості, вперше за останні чотири місяці, оптимістично оцінили економічні перспективи лютого. ДІ сектору зріс до 50.3 (у січні – 38.6).
- Респонденти суттєво поліпшили свої очікування як щодо обсягів виготовлення продукції, так і щодо обсягів нових замовлень на продукцію, у тому числі на експортні замовлення: ДІ – 52.7, 53.3 та 56.9 відповідно (у січні – 29.2, 31.9 та 37.2).
- Оцінки підприємств щодо запасів сировини та цін на продукцію власного виробництва дещо зросли: ДІ – 44.7 та 68.7 (у січні – 40.3 та 66.7 відповідно).
- Очікування щодо чисельності працівників поліпшилися, проте все ще не досягли нейтрального рівня: ДІ – 48.7 (у січні – 44.4).

Будівництво

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств будівництва

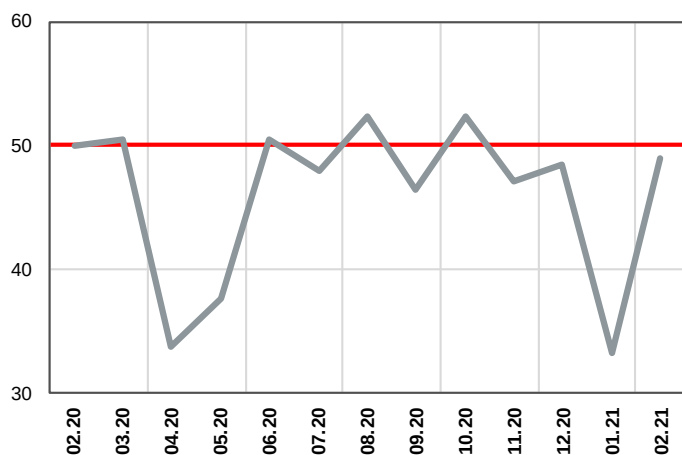
Дифузійні індекси (ДІ) показників економічного стану підприємств будівництва

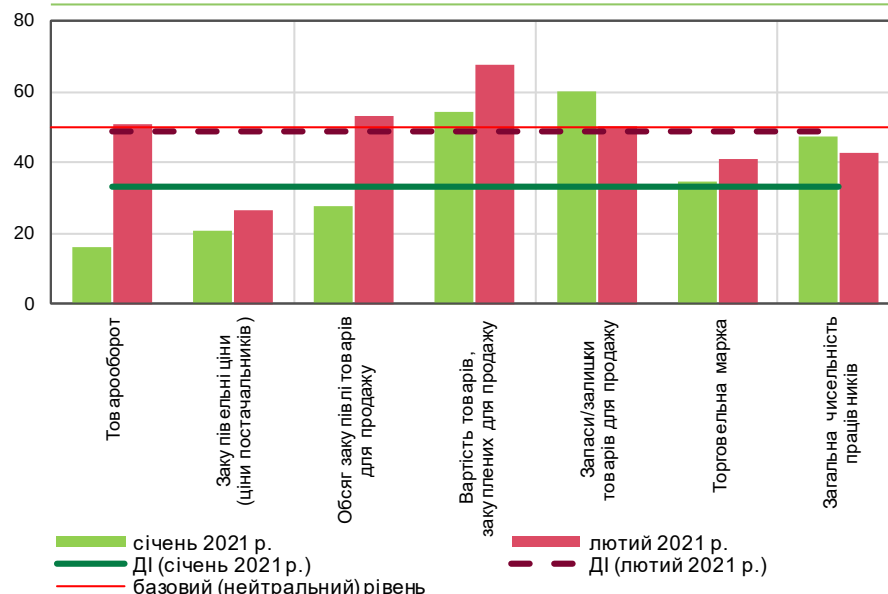
- Оцінки підприємств будівництва щодо результатів їхньої економічної діяльності залишаються негативні. ДІ сектору становить 35.3 (у січні – 33.1).
- Респонденти галузі зберігають песимістичними настрої щодо обсягів будівництва, обсягів нових замовлень, закупівлі послуг підрядників, а також закупівлі сировини та матеріалів: ДІ – 22.2, 33.3, 27.8 та 33.3 відповідно.
- На тлі очікувань щодо зростання цін постачальників і вартості послуг підрядників, підприємства будівництва продовжують очікувати зростання цін на продукцію (послуги) власного виробництва: ДІ – 38.9, 50.0 та 55.6 (у січні – 35.0, 40.0 та 55.0 відповідно).
- Зберігаються песимістичні настрої й щодо загальної чисельності працівників: ДІ – 38.9 (у січні – 35.0).

Торгівля

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств торгівлі

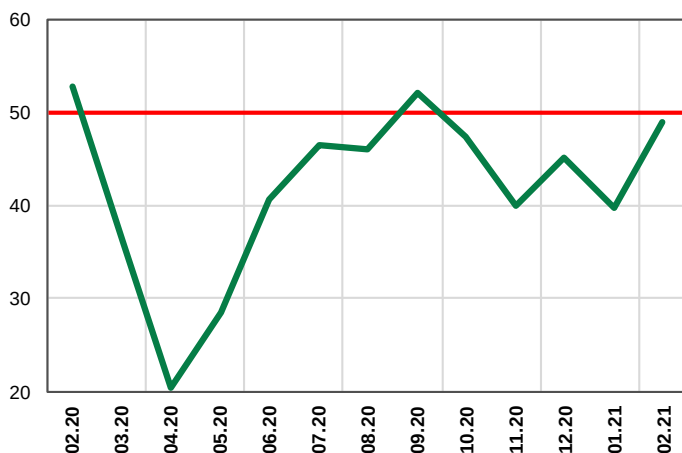
Дифузійні індекси (ДІ) показників підприємств торгівлі

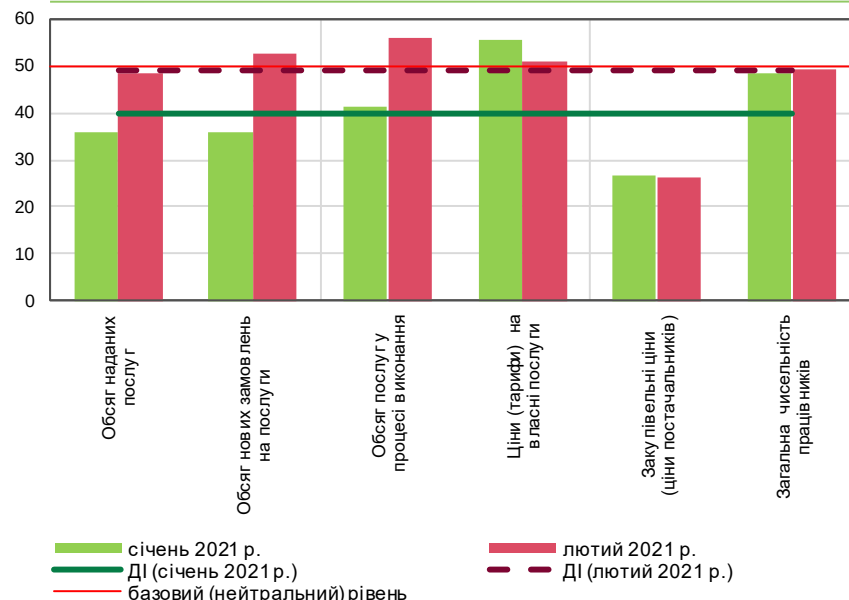
- Очікування підприємств торгівлі суттєво поліпшилися та майже досягли рівноважного значення. ДІ сектору зріс до 49.0 (у січні – 33.3).
- Підприємства сектора суттєво поліпшили свої очікування щодо товарообороту та обсягу закупівлі товарів для продажу: ДІ зріс – до 51.0 та 53.1 відповідно (ДІ у січні – 16.1 і 27.7 відповідно).
- Одночасно зросли оцінки респондентів щодо вартості товарів, закуплених для продажу: ДІ – 67.3 (у січні – 54.5).
- На тлі зростання очікувань щодо закупівельних цін (ДІ 26.5), респонденти дещо посилили оцінки щодо торговельної маржі (ДІ у лютому зріс до 40.8). У січні відповідні показники становили 20.5 та 34.8.
- Посилились очікування щодо скорочення загальної чисельності працівників: ДІ – 42.9 (у січні – 47.3).

Послуги

Дифузійний індекс очікувань ділової активності підприємств сфери послуг

Дифузійні індекси (ДІ) показників підприємств сфери послуг

- **Суттєво зросли**, хоча й не досягли рівноважного рівня, **оцінки підприємств сфери послуг щодо економічних перспектив** лютого, порівняно з січнем: ДІ сектору становив 49.0 (у січні – 39.7).
- Респонденти очікували на **суттєве зростання обсягів наданих послуг, обсягів нових замовлень, а також замовлень у процесі виконання** : ДІ – 48.4, 52.5 та 55.7 відповідно (у січні – 35.9, 35.9 та 41.4 відповідно).
- Попри високі очікування щодо зростання закупівельних цін (ДІ – 26.2), підприємства **не планують змінювати тарифи на власні послуги**: ДІ – 50.8 (у січні ДІ становив 26.6 та 55.5 відповідно).
- Підприємства сектора все ще **не очікують збільшення загальної чисельності працівників**: ДІ – 49.2 (у січні – 48.4).

Додатки

Дані опитування підприємств промисловості у лютому 2021 року

Показник	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Обсяг виготовленої продукції	31	44	25
Обсяг нових замовлень на продукцію	33	40	27
Обсяг нових експортних замовлень на продукцію	25	63	12
Обсяг незавершеного виробництва (невиконаних замовлень)	4	83	13
Залишки готової продукції	11	63	27
Запаси сировини та матеріалів	19	52	29
Ціни на сировину та матеріали	61	36	3
Ціни на продукцію власного виробництва	43	52	5
Загальна чисельність працівників	8	81	11

Дані опитування підприємств будівництва у лютому 2021 року

Показник	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Обсяг будівництва (виконаних будівельних робіт)	0	44	56
Обсяг нових замовлень	11	44	44
Обсяг закупівлі сировини та матеріалів	0	67	33
Закупівельні ціни (ціни постачальників)	33	56	11
Закупівля послуг підрядників	0	56	44
Вартість послуг підрядників *	11	78	11
Доступність підрядників	11	67	22
Ціни на продукцію (послуги) власного виробництва	22	67	11
Загальна чисельність працівників	11	56	33

Дані опитування підприємств торгівлі у лютому 2021 року

Показник	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Товарооборот	33	37	31
Закупівельні ціни (ціни постачальників)	49	49	2
Обсяг закупівлі товарів для продажу	35	37	29
Вартість товарів, закуплених для продажу	49	37	14
Запаси / залишки товарів для продажу*	27	47	27
Торговельна маржа	6	69	24
Загальна чисельність працівників	4	78	18

Дані опитування підприємств сфери послуг у лютому 2021 року

Показник	Збільшиться	Без змін	Знизиться
Обсяг наданих послуг	21	54	25
Обсяг нових замовлень на послуги	30	46	25
Обсяг послуг у процесі виконання	30	52	18
Ціни (тарифи) на власні послуги	10	82	8
Закупівельні ціни (ціни постачальників)	48	52	0
Загальна чисельність працівників	10	79	11

Основні терміни та поняття

- **Дифузійний індекс (ДІ)** – показник, розрахований як сума часток “позитивних” (зростання) відповідей та половини часток “нейтральних” (без змін) відповідей за формулою:

$$DI_j = (P \cdot 1) + (E \cdot 0.5) + (N \cdot 0),$$

де P – частка респондентів, що повідомляють про зростання (оптимістичні оцінки);

E – частка респондентів, що повідомляють про відсутність змін;

N – частка респондентів, що відзначають зниження (песимістичні оцінки).

За умови, що $P + E + N = 100$

- Значення індексу коливається від 0 до 100:

рівень 50.0 – відсутність змін порівняно з попереднім місяцем;

вище 50.0 – поліпшення або зростання порівняно з попереднім місяцем;

нижче 50.0 – погіршення або скорочення порівняно з попереднім місяцем.

Чим більше відхилення індексів від рівня 50.0, тим вища швидкість змін.

- Розрахунок ДІ показників “залишки готової продукції” та “ціни на сировину та матеріали” для промисловості, “закупівельні ціни/ціни постачальників” та “вартість послуг підрядників” для будівництва, “закупівельні ціни/ціни постачальників” та “запаси/залишки товарів для продажу” для торгівлі, “закупівельні ціни постачальників” для сфери послуг здійснено на основі інверсії відповідей: зростання – песимістична оцінка, зниження – оптимістична.
- **Композитний індекс (КІ)** – середньозважений показник відповідно до внеску секторів у ВВП України.

Національний
банк України

[Web](#) ▪ [Facebook](#) ▪ [Twitter](#) ▪ [Flickr](#) ▪ [Youtube](#) ▪ [Instagram](#)